

Mor el dibuixant Raf, creador de Sir Tim O'Theo

Redacció
BARCELONA

El dibuixant Raf, creador del popular Sir Tim O'Theo, ha mort a Barcelona als 69 anys, víctima d'un càncer. El decés es va produir dilluns.

Sir Tim O'Theo

Joan Rafart Roldán, conegut artísticament com a Raf, va ser un dels principals autors de la desapareguda editorial Bruguera. Rere les passes d'Opisso i Junceda -a-

quest segon, bon amic del seu pare-, Rafart va entrar al món professional als anys 50 a la revista *Risa*, al costat d'Ibáñez, Gin i Segura. En aquells primers anys també va passar pel *TBO* -firmant *Roldán*- i posteriorment va entrar a Bruguera. Després d'una etapa com a dibuixant per al mercat europeu, es va reincorporar a l'editorial barcelonina.

El seu personatge més conegut és Sir Tim O'Theo, amb el qual va aconseguir una simpàtica paròdia de les novel·les d'Agatha Christie i Conan Doyle. També va crear Doña Tecla Bisturí, Doña Lío Portapartes, Olegario, Mirlo i Violeta. Especialitzat en humor infantil, la desaparició de les revistes per a nens va privar-lo de plataformes. Els darrers temps col·laborava a *El Jueves* i a *TBO*, on tenia el personatge Florofo, fanàtic seguidor de l'Espanyol, l'equip de Raf.

Fer, director d'*El Jueves* i dibuixant de l'AVUI, s'ha mostrat consternat per la desaparició de l'amic i company, una mort que, talment com si un malefeci planés damunt la revista, s'afegeix a les recents d'Ivà, Perich, Nieto i Gin.

En l'actualitat Raf preparava per a *El Jueves* una paròdia sobre la sèrie televisiva *Médico de familia*. Estava considerat un dels ninotaires més ràpids del país i havia participat en diverses pel·lícules d'animació. El 1992 va rebre el gran premi del Saló del Còmic de Barcelona.

Desapareix Harold Robbins, autor de 'best sellers'

Redacció
BARCELONA

Harold Robbins, de 81 anys, autor de 'best sellers' sobre sexe, ambició i poder, ha mort a Palm Springs (Califòrnia) a causa d'una afecció cardíaca.

Autor de títols com *Adónde ha ido el mar*, *Los insaciables*, *Nunca ames a un desconocido*, *Los mercaderes de sueños* i *79 Park Avenue*, Harold Robbins, mort dilluns, ha estat una ploma de grans èxits. De les seves 23 novel·les traduïdes a 32 idio-

mes se n'han venut 750 milions d'exemplars. Robbins, el verdader nom del qual era Francis Kane, ja va patir una embòlia el 1992.

La seva entrada al món literari té l'origen en una juguesca amb una amic que el va desafiar a escriure un llibre. S'hi van jugar 100 dòlars. Robbins va fer *Nunca ames a un desconocido* i immediatament va saltar a la fama, cosa que li va permetre deixar la feina als estudis de la Universal Pictures a Hollywood.

D'altra banda, dilluns també va desaparèixer un altre escriptor nord-americà, James A. Michener, autor de novel·les històriques. La mort li va arribar pocs dies després que, cansat del tractament, decidís prescindir de la diàlisi. En el seu haver té més de cinquanta títols, el més conegut dels quals és *Pacífico Sur*, amb el qual va obtenir el premi Pulitzer de l'any 1948.

L'obra de Joanot Martorell en dues dècades s'ha traduït a deu idiomes

Un simposi sobre 'Tirant lo Blanc' reuneix experts en la seva traducció

Empar Marco
VALÈNCIA

El 'Tirant' continua sent una de les obres literàries més susceptibles d'anàlisi 500 anys després de la seva segona edició, impresa a Barcelona per Diego de Gumiel.

El millor llibre del món", tal com el va qualificar Cervantes a *El Quixot*, ha estat objecte de diverses traduccions els últims anys, a part de les que se'n van fer des del segle XVI. D'aquestes versions en idiomes estrangers se'n parlarà en el simposi que des d'avui i fins dissabte que ve se celebra a l'Alfàs del Pi, organitzat per l'Ajuntament d'aquesta localitat de la Marina Baixa i per l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana.

Tirant lo Blanc. Temes i problemes de recepció i de traducció literàries comptarà amb la participació de professors de les universitats valencianes, de Barcelona, Roma, Nàpols, Canadà, Bèlgica, Moscou i Ais de Provença, com ara Rafael Alemany, Vicent Martines, Rafael Beltran, Anna Maria Annicharico, Paül Limorti, Joan Pere-

TRADUCCIONS A 10 IDIOMES EN 20 ANYS

La difusió internacional del *Tirant lo Blanc* en època moderna és força recent. En dues dècades ha estat traduït a deu idiomes.

Romanès	(1978)
Italià	(1984)
	(ara se'n prepara una altra)
Anglès	(1984, 1985 i 1993)
Finès	(1987)
Neerlandès	(1988)
Espanyol	(1988)
	(ara se'n prepara una altra)
Alemany	(1990)
Xinès	(1993)
Suec	(1994)
Rus	(en preparació)

ra, Jean Marie Barberà, Curt Wittlin i Rafael Manuel Mérida.

Les reflexions entorn de l'obra de Joanot Martorell inclouen la reutilització de les fonts en el *Tirant*, la seva in-

La reproducció d'una nau genovesa, com la descrita per Joanot Martorell al llibre, cremarà dissabte a la platja de l'Albir

tertextualitat en *La Celestina*, la influència en la historiografia catalana i els problemes de la traducció contemporània.

Les anàlisis del *Tirant* aniran acompanyades d'altres propostes lúdiques. Dissabte, en

l'acte de cloenda, es representarà a la platja de l'Albir el capítol 106 de la novel·la de Martorell, capítol on es relata com es va prendre foc a la nau dels genovesos. Per a l'ocasió, l'artista alacantí Francesc Granja ha reproduït una nau de l'època que cremarà com a l'obra de cavalleria.

D'altra banda, l'editorial Marfil treurà pròximament *Estudis sobre Joan Rois de Corella*, on es reuneixen aportacions d'experts en l'obra de l'escriptor, quan es commemora el cinquè centenari de la seva mort. Coordinat per Vicent Martines (Universitat d'Alacant), aquest primer volum conté estudis de divuit especialistes, entre els quals hi ha Albert Hauf, Jordi Colomina, Stefano Cingolani, Germà Colón, Joan Armangué, Sergi Gascón i Antoni Ferrando.

Vic commemora el sisè centenari d'Ausiàs March

Redacció
VIC

La recepció i vigència contemporànies de la figura d'Ausiàs March és el tema central de la jornada d'homenatge al poeta.

L'Ajuntament i la Universitat de Vic, acompanyats per la publicació *Reduccions*, han convocat per demà i dissabte diversos actes per

commemorar el sisè centenari del naixement d'Ausiàs March. Al voltant d'aquest esdeveniment s'han programat conferències i ponències amb un objectiu comú: contribuir a l'estudi de la vigència ausiàsmarquiana des de la Renaixença fins ara.

Els participants també tractaran d'esbrinar quina ha estat la influència en els temps moderns de l'autor del *Cant espiritual*, una de les obres cabdals de la poesia catalana de tots els temps.

Entre les personalitats que participaran en aquesta celebració, destaquen l'escriptor Pere Gimferrer, que realitzarà una conferència de clausura titulada *Vigència de la poesia d'Ausiàs March*.

Altres literats també hi seran presents i oferiran algunes ponències. Entre aquests es troba Anton Espadaler, el qual parlarà de la *Recepció d'Ausiàs March durant la Renaixença*. La nit del divendres es farà un homenatge al poeta valencià amb el recital d'alguns dels seus poemes a càrrec de Josep Piera i el grup La Drova (guitarra i flautes).

Aquest centenari vol servir també per fomentar i estrènyer les relacions entre el conjunt de territoris de parla catalana. Per això, la jornada inclou un debat sobre el present sociocultural del poble valencià, debat en el qual hi haurà l'esmentat Josep Piera, escriptor valencià, Ramon Cerdà, president del Cercle d'Empresaris del País Valencià i el sociòleg i literat Joan Francesc Mira.

Un cop els participants hagin fet la seva aportació, s'obrirà el debat a les intervencions del públic. Actuarà de moderador Just Palma, regidor de Cultura de l'Ajuntament de Vic.